

3.5. / Ujjetne reakcije

Neka je  $(\Omega, \mathcal{F}, P)$  vjer. prostor i  $X$  diskretna sluč. var /77  
 t.d.  $D_X = \{a_i : i \in I\}$ . Distr. od  $X$  s obzirom

na  $\underline{P}$  je  $\begin{pmatrix} a_1 & a_2 & \dots \\ p_1 & p_2 & \dots \end{pmatrix}$  t.e.  $p_i := \underline{P}(X = a_i), i \in I$ .

za  $B \in \mathcal{F}$  t.d.  $P(B) > 0$ , ujjetna distribucija od  $X$

u z.d.  $B$  je  $\begin{pmatrix} a_1 & a_2 & \dots \\ p_1^B & p_2^B & \dots \end{pmatrix}$  t.e.

$$p_i^B := P(X = a_i | B) = \underline{P}_B(X = a_i), i \in I$$

distr. od  $X$   
 s obzirom na  $\underline{P}_B!$

Ujjetna očekivanja od  $X$  u z.d.  $B$  (često  $E[X|B]$ )  
 defin. kao očekivanje od  $X$  s obzirom na  $\underline{P}_B$ .

Trn 3.42 Neka je  $(H_j)_{j \in J}$  PSD te  $X$  diskretna sluč. var.  
(uz  $P(H_j) > 0, \forall j$ )

t.d. (a)  $X \geq 0$ , ili (b)  $E[|X|] < \infty$ .

$$\Rightarrow E[X] = \sum_{j \in J} P(H_j) E[X | H_j]. \quad (3.26)$$

Dokaz Neka je  $X = \begin{pmatrix} a_1 & a_2 & \dots \\ p_1 & p_2 & \dots \end{pmatrix}$ .  $= \frac{P(X = a_i \cap H_j)}{P(H_j)}$

(1) Ako je  $E[|X|] < +\infty$ ,

$$E[|X| | H_j] = \sum_{i \in I} |a_i| \cdot P(X = a_i | H_j)$$

$$\leq \frac{1}{P(H_j)} \sum_{i \in I} |a_i| \cdot P(X = a_i) < +\infty, \forall j.$$

$$= E[|X|]$$

ako je  $X \geq 0$ ,  
 $E[X | H_j]$  postoji  $\forall j \in J$   
 jer se  $D_X$  ne mijenja.

$\Rightarrow \{E[X | H_j], H_j\}$   
 (b)

$$\begin{aligned}
 \textcircled{2} \quad E[X] &= \sum_{i \in I} \alpha_i \cdot p_i = \sum_{i \in I} \alpha_i \cdot \sum_{j \in J} P(X = \alpha_i | H_j) P(H_j) \\
 &= \sum_{j \in J} P(H_j) \underbrace{\sum_{i \in I} \alpha_i P(X = \alpha_i | H_j)}_{= E[X | H_j]}
 \end{aligned}$$

Pr. 3.43] Bacamo novčić t.d. je vjerojatnost za glavu  $p \in (0,1)$ .  
 Neka je  $R$  duljina prvog niža (to može biti niž glava ili niž prijava).  $\Rightarrow E[R] = ?$

Pr.  $g := 1-p$ ,  $H_1 := \{ \text{u prvom bacanju } G \}$ ,  $H_2 = H_1^c$

$$\Rightarrow_{R \geq 1} E[R] = \underbrace{P(H_1)}_{=p} E[R | H_1] + \underbrace{P(H_2)}_{=g} E[R | H_2]$$

• uvjetno na  $H_1$ , prvi niž je niž  $G$ , te  $R$  is obzirom na  $P_{H_1}$  ima istu raspodjelu kao  $1+X$

gdje je  $X \sim G_0(g) \Rightarrow E[R | H_1] = E[1+X] = 1 + \frac{p}{g} = \frac{1}{g}$

očekano pmf!

• analogno,  $E[R | H_2] = 1 + \frac{g}{p} = \frac{1}{p}$

$$\Rightarrow E[R] = p \cdot \frac{1}{g} + g \cdot \frac{1}{p} = \frac{p}{g} + \frac{g}{p}$$

Pr. (DZ) Ako je  $R_n$  duljina  $n$ -tog niža, pokažite da je  $(R = R_1)$

$$E[R_{2k-1}] = E[R_1], \quad E[R_{2k}] = 2, \quad \forall k \geq 1 \quad \text{te}$$

$E[R_n] \geq 2$ ,  
 uz jednakost  $\Leftrightarrow n = 1$